

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	11
----------------	----

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	13
--------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	15
ΚΥΤΤΑΡΟ	15
ΙΣΤΟΙ	18
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	19
Ερειστικό σύστημα	20
Μυϊκό σύστημα	25
Πεπτικό σύστημα	26
Κυκλοφορικό σύστημα	28
Αναπνευστικό σύστημα	30
Ουροποιητικό σύστημα	32
Γεννητικό σύστημα	33
Αισθητήρια όργανα	35
1. Η όραση	36
Προβλήματα όρασης στην παιδική ηλικία	37
Έλεγχος όρασης	38
2. Η ακοή	40
Είδη βαρηκοΐας	41
Όργανο ακοής	41
Έλεγχος ακοής	42
Ακοή και ομιλία	42
Νευρικό σύστημα	45
Α) Το φυτικό νευρικό σύστημα ή αυτόνομο	46
Β) Το εγκεφαλονωτιαίο νευρικό σύστημα	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ**

Η μέτρηση της νοημοσύνης (test νοημοσύνης)	60
Εφαρμογή των test νοημοσύνης	62
Παιδαγωγική αξία των test νοημοσύνης	62
Νοητική υστέρηση	63
Επίδοση στο σχολείο	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Γενικά	67
ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	68
1. Γονιμοποίηση (σύλληψη)	69
2. Ενδομήτρια ζωή	71
3. Νεογνική ηλικία	73
4. Βρεφική ηλικία 1-12 μήνες	75
5. Νηπιακή ηλικία	77
Η κίνηση στη νηπιακή ηλικία	78
6. Παιδική ηλικία	81
7. Προεφηβική ηλικία	83
8. Εφηβική ηλικία	85
9. Ωριμη ηλικία	85
Έλεγχος ψυχοκινητικής εξέλιξης	85
Χαρακτηριστικά στοιχεία της κοινωνικής συμπεριφοράς του παιδιού	90
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	94
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	94
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΥΨΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΑ	100
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	101

ΜΕΡΟΣ Β΄**ΠΑΙΔΙΚΗ ΥΓΕΙΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	103
-----------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1**ΠΡΟΛΗΨΗ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ**

A. Αίτια λοιμωδών νόσων	105
B. Η άμυνα του οργανισμού	106

Γ. Ανοσοποίηση	106
α) Ιδιότητες εμβολίων	108
β) Η αποτελεσματικότητα του εμβολίου εξαφανίζεται	108
γ) Το σχήμα του βασικού εμβολιασμού	109
δ) Προγράμματα-σχήματα εμβολιασμών	109
ε) Γενικές αντενδείξεις εμβολιασμών	110
στ) Παρενέργειες εμβολίων	110
Απαραίτητοι εμβολιασμοί	111
Επιδημιολογία	115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΥΓΙΕΙΝΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	117
ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΒΡΕΦΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	121
Α) Λοιμώδη νοσήματα	121
Ιώσεις	121
Β) Δερματικά προβλήματα στα νεογνά και βρέφη	123
ΥΓΙΕΙΝΗ ΝΗΠΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	123
ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΗΠΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	123
α) Παιδικές εξανθηματικές αρρώστιες	123
β) Μη εξανθηματικές παιδικές αρρώστιες	126
γ) Σπάνιες παιδικές αρρώστιες	128
δ) Τροφογενείς λοιμώδεις νόσοι	129
ε) Λοιμώδεις ασθένειες που δεν γίνονται σήμερα επιδημίες	131
στ) Παρασιτικές λοιμώδεις ασθένειες	132
ΑΛΛΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΗΠΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ (ΜΗ ΛΟΙΜΩΔΕΙΣ)	
Α) Λοιμώξεις των πνευμόνων	133
Β) Λοιμώξεις του ανωτέρου αναπνευστικού	134
Γ) Λοιμώξεις αυτών	136
Δ) Κοινό κρυολόγημα	137
Ε) Άλλες συχνές καταστάσεις κατά τη νηπιακή ηλικία	138
ΣΤ) Νόσοι του γαστρεντερικού	139
Ζ) Δερματικές λοιμώξεις	141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	143
-------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	150
--------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ...	151
--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	154
Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ	155
Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΟΥ	158
ΟΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΟΥ	160
ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ	161

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	163
ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	163

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	171
ΚΟΥΤΙ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	179
ΕΠΙΛΟΓΟΣ Β΄ ΜΕΡΟΥΣ	180

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΣΧΟΛΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ	181
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΥ	181
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΥ	184
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΟΥ ΖΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	185
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ	187
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	188
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ	189
ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	189
ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	191

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	193
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	195
ΤΡΟΠΟΙ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	205
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	209
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	211